

Hvordan har Slots- og Ejendomsstyrelsen grebet Retten på Frederiksberg an?

Retten på Frederiksberg er en af de første byggesager, hvor Slots- og Ejendomsstyrelsen skal følge Arbejdstilsynets nye regler om arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen (bekendtgørelse 1416).

Slots- og Ejendomsstyrelsen har besluttet, at arbejdsmiljøkoordinator i projekterings- og udførelsesfasen som udgangspunkt skal komme fra rådgiversiden. I dette tilfælde er det Robin Vind Christiansen fra 3XN, der varetager disse to roller. Han er i det daglige arbejde suppleret af Andreas Herborg Nielsen.

Knud Østergaard Madsen er projektleder i Slots- og Ejendomsstyrelsen: *"Vi ser det som en fordel, at det er den samme person, der både er arbejdsmiljøkoordinator under projekteringen og udførelsen, da det ikke er nødvendigt med overdragelsesforretning, og der vil være en gennemgående person, som har et indgående kendskab til projektet fra start til slut"*.

Slots- og Ejendomsstyrelsen har valgt en rådgiver, som har erfaring fra lignende byggesager, og derfor er det også praktisk, at arbejdsmiljøkoordinering varetages af rådgiversiden. *"Det er et projekt, som involverer mange byggetekniske fagområder, og derfor er det nødvendigt, at arbejdsmiljøkoordinatorerne har et bredt erfaringsgrundlag fra alle typer byggeaktiviteter. Derfor har vi også accepteret, at arbejdet fordeles internt i 3XN"*, siger Knud Østergaard Madsen.

Desuden er det et krav, at koordinatoren har gennemført den lovpligtige koordinatoruddannelse.

Arbejdsmiljøkoordinators opgaver:

Der er ikke lavet en særskilt aftale om arbejdsmiljøkoordinering med 3XN, men det er specificeret i ydelsesbeskrivelsen for rådgivningen, hvad Slots- og Ejendomsstyrelsen forventer. Arbejdsmiljøkoordinator skal følge med i projekteringen ved at deltage i og være en aktiv part i projekteringsmøder og andre relevante aktiviteter. Vedkommende

skal stille de gode spørgsmål til de projekterende på tidspunkter, der gør det muligt at tænke forebyggelse ind i projekteringen, kort sagt at projektet bliver arbejdsmiljømæssigt bygbart.

Slots- og Ejendomsstyrelsen stiller ikke pt. krav om, at arbejdsmiljøkoordinatoren skal dokumentere sit arbejde undervejs, da det ikke umiddelbart skønnes nødvendigt. Erfaringerne fra dette projekt vil dog være afgørende for den fremtidige holdning. *"En mulighed for dokumentation kunne være et fast punkt i referatet fra projekteringsmøderne omkring arbejdsmiljøkoordinering, så man kan se, hvad der er blevet diskuteret. En anden mulighed er, at arbejdsmiljøkoordinatoren deltager i dele af den evaluering, som er obligatorisk i et partneringsprojekt. Det har vi dog ikke valgt i denne byggesag"*, siger Knud Østergaard Madsen.

Arbejdsmiljøkoordinator under projekteringen skal levere grundlaget for Plan for Sikkerhed og Sundhed (PSS) og et udkast til journalen. 3XN anvender deres eget paradigme for PSS, som lever op til Slots- og Ejendomsstyrelsens krav. Efter projektforslagsfasen er de to dokumenter leveret til kommentering hos bygherren.

Arbejdsmiljøkoordinering i udførelsesfasen:

Det skal aftales, hvordan sikkerhedsarbejdet under udførelsen varetages mellem 3XN og E. Pihl & Søn. *"Typisk vil arbejdsmiljøkoordinatoren under udførelsen komme fra entreprenøren ved en hovedentreprise, men det er ikke tilfældet i denne byggesag. Derfor er der brug for klarhed ift. rollefordelingen, og hvem håndværkerne har dialog med. Desuden er det også vigtigt for Slots- og Ejendomsstyrelsen at tydeliggøre, at entreprenøren stadig har sit arbejdsgiveransvar, herunder instruktions- og tilsynspligt. Vi medvirker som bygherre til at få disse aftaler mellem arbejdsmiljøkoordinator og entreprenør i stand"*, afslutter Knud Østergaard Madsen.

Hvordan har Slots- og Ejendomsstyrelsen grebet Retten på Frederiksberg an?

Retten på Frederiksberg

Der skal opføres en tilbygning til det allerede eksisterende domhus. Bygningen bliver ca. 5.500 m² i fem etager med parkeringskælder. Desuden omfatter projektet også en totalsanering af udearealerne.

Der anvendes bærende konstruktioner, som er betonsøjler og -dragere, samt præfabrikerede dæk- og facade-elementer. Der vil ske opmuring oppe og nede.

Der anvendes ikke-bærende konstruktioner mellem rummene for øget fleksibilitet i driftsfasen.

Forundersøgelserne viser, at der forekommer asbest og forurenede jord, hvilket skal håndteres under byggeprojektet. Dette komplicerer byggeriet yderligere.

Der er mange faggrene involveret i projektet. Der vil være én hovedentreprenør, som udfører beton-, murer-, stål-, tømrer- og malerarbejder i egenproduktion. Der vil formentlig være 15-20 underentreprenører tilknyttet projektet.

Forløbet:

Slots- og Ejendomsstyrelsen har udarbejdet byggeprogram og udbudsmateriale, hvori krav om sikkerhed og arbejdsmiljøkoordinering fremgår.

Der blev afholdt en projektkonkurrence, hvor fem prækvalificerede teams afgav deres bud. Vinderen blev arkitektfirmaet 3XN, der som underrådgivere har ingeniørfirmaet Lemming & Eriksson, mens Schønherr Landskab og Steven Scott (lyskunstner) er konsulenter på projektet.

Konkurrenceforslaget var udgangspunkt for et dispositionsforslag. Dette er bearbejdet til et projektforslag. Herefter er gennemført en forprojektfase, som munder ud i et myndighedsprojekt.

Sideløbende er der gennemført udbud med fem prækvalificerede entreprenører, og E. Pihl &

Søn er valgt som hovedentreprenør. Projektet udføres som et partneringsprojekt. Detailprojekteringen i hovedprojektfasen foregår i tæt samarbejde med hovedentreprenøren.

Tidsplan:

Januar 2010 – februar 2011: Projektering, udbud, kontrahering og færdigprojektering.

Marts 2011 – juli 2012: Udførelse

August 2012: Indflytning